

Omet pa še kar odpada

Po naročilu stanovalcev stolpiča na Vožarski poti 10 (KS Prule) vam pošiljam v objavo priloženo sliko naše hiše, katere za popravila in vzdrževanje hiš pristojni nikakor ne popravijo.

Prve večje poškodbe na fasadi stolpiča – zgrajenega leta 1963 – so se pojavile že pred desetimi leti. V pritličnem stanovanju se je celo podrli predelna stena, zgornja stanovanja zamaka »prepusna« terasa – no, kljub številnim nujnim pritožbam se stvari nihče temeljito ne loti. Bilo je sicer nekaj ogle-
dov, izdana je bila (že leta

1978) odločba inšpekcijskih služb z naročilom SIS za stanovanjsko gospodarstvo občine Ljubljana Center, bili so že izdelani nekateri načrti za nadgraditev stolpiča in hkratno ojačanje konstrukcije ter celovito popravilo (obnovo) fasade... toda hiša stoji, kakršna stoji. Stanovalci nimamo storiti kaj drugega, kot da se spretno izogibamo hoje pod grozečim napisom Omet odpada.

Ali res? Ali naj hiša do konca propade, da se bodo vsi obveščeni in odgovorni zganili?

DUŠAN SKOK

PLUŽENJE SNEGA

Na pločnik in nazaj

Skupščina mesta Ljubljane je v letu 1980 sprejela odlok o ureditvi zimske službe na območju ljubljanskih občin. Z odlokom je bila predpisana cela vrsta pomembnih dejavnosti, predvsem pluženje snega na ulicah in nekaterih cestah, odstranjevanje snega, posipavanje ulic, trgov in kolesarskih stez ter še več drugih nalog. Izvajalec zimske službe je Komunalno podjetje Ljubljana.

Odlok je določil tudi dolžnosti hišnih svetov (danes skupnosti stanovalcev), uporabnikov poslovnih zgradb in lokalov ter lastnikov zgradb. Ti so predvsem dolžni pravočasno odstraniti sneg in led s pločnikov, imajo pa še druge naloge. Pri tem je izrecno določeno, da snega s pločnikov ni dovoljeno odmetavati na vozišče. Zagrožena denarna kazen za kršitev te prepovedi je 500 din.

Postaviti je mogoče vprašanje, kako opravlja svoje naloge komunalno podjetje in kako hišni sveti? Čeprav je včasih slišati kritične pripombe na delo komunalnega podjetja, je le mogoče reči, da svoje naloge v glavnem dobro opravlja. Ista ocena velja tudi za hišne svete. Vendar se že vrsto let pojavljajo spori med hišnimi sveti in komunalnim podjetjem. Do sporov in zaostrenih odnosov prihaja le zato, ker komunalno podjetje ob vsakem pluženju uličnih vozišč odrine sneg na že očiščene pločnike. Zaradi tega morajo hišni sveti poskrbeti za ponovno odmetavanje, tokrat znatno večjih količin snega s pločnikov, kar seveda nekaj stane. In, končno, gre za nepotrebno nalaganje dodatnih opravil drugim. S kančkom dobre volje pri komunalnem podjetju pa najbrž ne bi prihajalo do tega.

Omenili smo, da bi hišni sveti lahko bili kaznovani, če bi odmetavali sneg na vozišče. Po istem odloku pa komunalno podjetje ne more biti kaznovano za podobno kršitev, tokrat na škodo hišnih svetov, ker za odvajanje snega z vozišča na pločnik ni predvidena nobena kazen. Vidimo torej, da omenjeno vprašanje ni primerno urejeno, ker neenakopravno obravnava dva subjekta, ki imata vsaj glede čiščenja snega podobne naloge. Seveda takšno ali drugačno vedenje ni odvisno samo od nekih kazni, čeprav tudi sankcij ne moremo podcenjevati. V našem primeru pa lepe besede (predlogi in pri-

tožbe) niso imele nikakršnega odmeva.

Prvi korak za ureditev tega vprašanja je dopolnitev odloka z določili, ki bi naložili tudi komunalnemu podjetju iste dolžnosti, vključno s sankcijami, kot jih imajo hišni sveti. Prav je, da hišni sveti ne odmetavajo snega na vozišče, toda drugi enakovredni prav je, da tudi komunalno podjetje ne odri-
va snega na pločnike.

T. STOJŠIN

Kam s snegom, če ga je preveč? Na pločniku ga ne smemo puščati, na cestišču pa tudi ne.

IZ OBRTNIH DELAVNIC STARE LJUBLJANE

Stara srajca je spet moderna

Verjetno ni Ljubljančana, ki še ne bi zašel na Stari trg. Ko pa človek prime za kljuko na številki 11 A in pogleda v popravljalnico oblačil Francke Virant, se prav hitro prepriča, da tudi ta kotiček prebivalcem našega mesta ni neznan.

V prijetnem prostoru se kar tare ljudi. Ene motijo predolge hlače, drugi niso zadovoljni s prekratnim krilom, ki jih povzroča tega še veže, tretji si želijo na svoji srajci krajši, modernejši ovratnik, četrti ne morejo na bele smučine, ker imajo pokvarjeno zadrgo na bundi... Želja na tisoče, streže pa jim en sam človek z veliko dobre volje in prijaznih besed.

»Seveda moraš biti nasmejan, ustrežljiv in priazen! Tudi če si slabe volje ali te daje glavobol. Marsikdo je bolj željan lepe besede kot ne vem česa. Stranki se je treba posvetiti.«

Čista resnica, bo vsakdo izmed nas pritrdil, saj se v trgovinah še prevečkrat srečamo z utrujenimi, naveličanimi in zdolgočasenimi prodajalci, za katere se nam včasih zazdi, da niti sami prav ne vedo, zakaj so tam. In prav zato znamo še bolj ceniti tistega, ki že 18 let z veseljem postreže vsako stranko.

Začetek te zgodbe, če ji lahko tako rečemo, pa sega še veliko let nazaj. Francka se je rodila v Rečici ob Savinji. Ko je v rojstnem kraju končala osnovno šolo, se je leta 1937

odpravila v Ljubljano. To so bili časi, ko je bilo pomembno, da je znala dekle, ki se je hotelo omožiti, dobro gospodinjiti, zato se je vpisala v Krekovo višjo gospodinjstvo šolo. Ko jo je končala, je spoznala krojača, s katerim se je nato poročila.

»Pri možu sem se izučila krojaških del. Imela sem smisel za to. Leta 1946 sva odprla krojaško delavnico na Gornjem trgu, nato pa sva se premaknila v Šiško. Ker sem se želela osamosvojiti, sem leta 1965 odprla popravljalnico. Že takrat sem se lotila vseh moških del: oblek, hlač, vsega. Takoj sem se znašla pri novem delu. Moj oče je bil čevljar, mojster in tudi jaz

imam žilico za obrt, potrpljenje do ljudi. Moj mož dobro opravlja svojo obrt, ni pa za trgovino prav zato, ker nima potrpljenja z ljudmi.«

Pred sedmimi leti sta zaprla delavnico v Šiški. Sedaj imata eno na Gornjem trgu.

»Ob delavnikih dela v njej mož, jaz pa pomagam, ko pridem domov, čez opoldan in zvečer. Ob sobotah delava oba. Priznati moram, da mi niti enkrat ni bilo žal odločitve pred osemnajstimi leti. Rada bi ostala med ljudmi in zato bom obrt držala, dokler bom zdrava. Če me ne bi veselila, bi šla že v pokoj. Leta že imam. Občino pa moram pohvaliti, zelo fer je do mene, ne sekirajo me, jaz sem pa tudi poštena. Kasneje, če bo vsaj eden od naju zdrav, bi delala še štiri ure na dan v delavnici, drugače bom prisiljena delo pustiti. Ampak ljude me bodo pogrešali. Ko sem začela, so rekli: 'Hvala bogu, da se je nekdo tega spomnil!«

Da ljudem primanjkuje časa, da bi sami kaj naredili, je čisto res. Drži tudi, da se moda in naš okus spreminjata in da danes trikrat premislimo, preden neko stvar odložimo na dno omare in jo »odpišemo«. Včasih bi se tudi sami lotili popraviljanja in predelovanja, a ne znamo. In prav zaradi vsega tega popravljalnica na Starem trgu nikoli ni prazna.

»Zdaj največ popravljamo

ženske bluze: iz velikih ovratnikov delamo moderne, manjše. Precej je raznega moderniziranja, krajšanja, daljšanja... Kljub strojem je še dosti stvari treba narediti na roke. Dela je veliko. Stranke prihajajo sem celo iz Splita, z Reke.«

Kdo bo nadaljeval delo Francke Virant?

»Z mozem sva mislila, da bo delo prevzela hčerka. Pa ni šlo. Imava pa dvanajstletnega vnučka, ki zelo rad pomaga.«

Na mladih svet ostaja.

MILICA GOJANOVIĆ

Ena od redkih delavnic tiste vrste, ki jih najbolj potrebujemo: popravljalnica oblačil.

FOTO: KOMAC